

ارائه روشی تلفیقی برای ارزیابی طرح‌های تفصیلی شهری

(مطالعه موردی: طرح تفصیلی منطقه ۶ شهرداری شیراز)*

دکتر بهناز امین زاده**، مهندس سمیه رودکی***

تاریخ دریافت مقاله: ۹۴/۰۵/۳۱ تاریخ پذیرش نهایی: ۹۵/۰۶/۰۸

چکیده

طرح‌های تفصیلی شهری مهم‌ترین ابزار ساماندهی نظام‌مند کالبدی شهرها، محسوب می‌شوند که در مواجهه با نارسایی‌های کالبدی- فضایی شهرهای کشور به کار گرفته می‌شوند. علی‌رغم سابقه طولانی تهیه و اجرای آنها، ارزیابی میزان تحقق‌پذیری اهداف و موفقیت طرح‌های تفصیلی به‌ندرت انجام شده است و در نتیجه بازخورد آن در نظام برنامه‌ریزی انعکاس چندانی نداشته است؛ بنابراین، برای نیل به یک برنامه‌ریزی و مدیریت پویا، مستمر، منعطف و مبتنی بر واقعیات طرح‌های تفصیلی شهری، ارزیابی آنها گامی ضروری است. هدف پژوهش حاضر، تحلیل و ارزیابی میزان تحقق‌پذیری و موفقیت طرح تفصیلی منطقه ۶ شهرداری شیراز است، در این راستا از تلفیق دو روش ارزیابی «طرح/فرایند/نتایج»^۱ و «فرایند تهیه برنامه/ اجرای برنامه»^۲ برای تدقیق معیارهای ارزیابی استفاده شده است. نتایج تحقیق علاوه بر بررسی نقاط قوت و ضعف تهیه و اجرای طرح تفصیلی مذکور، فرایندی از ارزیابی طرح‌های تفصیلی شهری را پیشنهاد می‌دهد که می‌تواند در ارزیابی طرح‌های مشابه مورد استفاده قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی

روش طرح/ فرایند/ نتایج، فرایند تهیه برنامه، اجرای برنامه، ارزیابی طرح تفصیلی شهری، منطقه ۶ شهرداری شیراز

* این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد تخصصی سمیه رودکی به راهنمایی دکتر بهناز امین زاده با عنوان کاربرد روش ارزیابی نتایج فرایند طرح و فرایند اجرای طرح‌ها و برنامه‌ها در ارزیابی طرح‌های تفصیلی و ارائه راهکار مدیریتی برای اجرای طرح تفصیلی (مورد مطالعه: طرح تفصیلی منطقه ۶ کلان‌شهر شیراز) که در زمستان ۱۳۹۳ در دانشکده شهرسازی پردیس هنرهای زیبا دانشگاه تهران ارائه شده است.

**دانشیار دانشکده شهرسازی پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران. (مسئول مکاتبات) Email: Bgohar@ut.ac.ir

*** دانش‌آموخته دوره کارشناسی ارشد مدیریت شهری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

Email: S_roodaki@alumni.ut.ac.ir